

Lenka Chalupová

UTOPENÁ

Lenka Chalupová

UTOPENÁ

© Lenka Chalupová, 2013

Editor © Josef Pepson Snětivý, 2013

Image on Cover: © Thinkstock.com, 2013

© Photograph of Author: Dominik Bachůrek, 2013

Cover & Layout: © Nakladatelství ČAS, Alena Laňková, 2013

© Nakladatelství ČAS, www.nakladatelstvicas.cz, 2013

ISBN 978-80-7475-019-9

Když přišla ke starému domu, zhluboka nasála vůni lesa a čerstvě pokosené trávy. Na zem si položila krosnu s věcmi a oddala se tomu vjemu, dokonce rozpažila ruce, jako by se chtěla s kýmsi neviditelným vítat. Když vydechla, pocítila v konečcích prstů něco jako štěstí, protkané dávnou iluzí bezstarostnosti, kterou si coby malá holka užívala právě tady. Jakmile překročila práh mlýna, vydechl na ni blažený klid a ona se mezi kamennými zdmi cítila zase bezpečně. Jako dítě v lůně matky.

Hektický život nechala tam venku. Daleko za sebou. Sedla si za stůl a očima zkontrolovala maminčinu jizbu. Všechno souhlasilo. Modrá kachlová kamna, kostkované ubrusy a dečky, zavařeniny na polici, porcelánové hrníčky s něžnými pomněnkami... Hned si jeden z nich vzala do ruky a vyfoukla z něj neviditelná zrníčka prachu. I voda, kterou si do něj ze studny nalila, jí chutnala jinak než ve městě. Lahodněji.

Do svého pokojíčku v podkroví se s báglem dostávala špatně. Příkré dřevěné schody ji nutily zdolávat každou příčku s námahou. Vždycky nadhodila batoh do úrovně stehen, položila ho o schod výš, a teprve pak vystoupala za ním. Tak to musela udělat dvánáctkrát, než pevně stanula na prkenné podlaze prvního podlaží. Sotva se dorachotila nahoru, vyvětrala místnost a dala si do skříňky věci, zaslechla naléhavé pípání mobilu. Úplně se nad tím otřásla – odporně naléhavý zvuk telefonu sem prostě nepatřil. Ta-

hle klidová zóna jejího života neznala stres, termíny, hádky s producenty, smlouvání se sponzory, spory o peníze... Doufala jen, že ji nikdo nechce otravovat kvůli práci, ale když doběhla k telefonu, bylo jí to jasné. Máma. Jako kdyby se dnes ráno spolu nedohodly, že si budou celý týden jen psát textové zprávy! Jenže jejich mateřsko-dceřiná závislost byla diagnózou. Pro obě.

„Už jsi ve mlýně, Leo? Otevři sklep a nech ho větrat. Povlečení pro návštěvy máš v truhle. A nenechávej konvici v elektrině, ať nevyhoříme.“ Těmito radami ji sice vybavila už doma, ale co naplat. I když měla Leona čtyřicítku za sebou, matka jí věnovala stejnou péči, jako když byla malá holka. Neochvějnou, pevnou a stálou. Možná i proto se Lea nikdy nestačila vdát, povinout a vychovávat děti. Prostě zamrzla a nedospěla.

„Dobře, mami. A ty dávej pozor na Jeremiáše. Žádná kachní jatýrka, ale spíš granulky. Ať s ním pak nemusím lítat ke zvěrolékaři. A nerozmazluj ho,“ řekla vcelku zbytečně. I když je právě teď dělily desítky kilometrů, viděla Leona mámu, jako by stála metr od ní. Usmívá se nad těmi slovy, pokyvuje hlavou a levou rukou hladí jejich chlupatého kocouřího barona, který svou lenost dotáhl tak daleko, že dnes už ho i na kočičí záchodek nosí jeho paní v náručí.

Když si matka s dcerou řekly „pa“, vykoukla z hodin se šiškovým závažím mírně olysalá a léty už řádně vyčpělá a otlučená kukačka. Zahuhlala, že je pět,

a zase zapadla do svého dřevěného a červotočem prožraného domečku. Táta jí chtěl přistříhnout křídýlka už před třiceti lety, ale máma mu to nedovolila. Prý by bylo hřích vyhodit starožitnost po stařence, která v tomhle mlýně na polosamotě ještě s máminým pradědečkem mlela mouku.

Leona otevřela notebook a do hrnku dala dvě lžičky kávy a kostku cukru. Chtěla si udělat ještě pár poznámek, než přijdou hosté a zaplní svými slovy a příběhy její dům. Už se na ně těšila, ale zároveň se toho okamžiku bála. Zapsala si pár momentálních pocitů – že se cítí jako před bouřkou, kterou miluje pro její živelnost, světlo, tajemno a rámus, ale zároveň při každém zadunění s hrůzou přivře oči a skousne zuby k sobě. Že je to jako sex s neznámým mužem, z něhož se může vyklubat citlivý milenec, nebo taky děsivý úchyl. „Bude to poprvé, co strávím dovolenou s lidmi, které jsem nikdy předtím neviděla a jejichž tíživé osudy mě zajímají,“ zapsala si. Víc už nestihla.

Kdosi zatukal na okno a ze vzdálenosti pár centimetrů od okna nahlédl do světnice. Leona mohla jen hádat, která ze tří žen to bude.

Helenka? Alžběta? Nebo Ria?

Nebyla to sice ani jedna z nich, ale tahle milá návštěva Leu potěšila.

„Jdu tě jen pozdravit. Viděla jsem auto, tak ti nesu pár koblihů. Jsou čerstvé, akorát ke kávě,“ hlásila Lojzinka Rezková za oknem. Byla to dobrá duše tohohle mlýna – a co si Leona pamatovala, starala se

právě ona o tuhle usedlost v době, kdy její rodiče byli ve městě. Než přijeli, pokaždé zatopila, vysmejčila pavučiny v rozích a natřepala proležené duchny. Zapnula elektřinu, napustila bazén, občas vzala kosu a posekala přerostlou travu. Poslední léta se s ní ale už vídali zřídkakdy, protože devadesátka Aloisii Rezkovou tak trochu zradila. Do té doby byla čupr babka, a po narozeninách jako když utne. Přišla hlavně o sílu v nohou, takže urazit sto metrů od její chaloupky k mlýnu Maxových už pro ni bylo zátěží. Dnes to ale vzala na kole, které jí před časem přivezl na chalupu vnuk. Říkala, že v sedle ji tělo aspoň trochu poslouchá.

„Čekám dnes návštěvu,“ zakřičela jí do ucha Leona. Už minule si všimla, že kromě nohou starou paní zrazuje i sluch a snaží se lidem odezírat ze rtů. Ale ne vždycky úspěšně.

„No pravda, že rostou. Ale musíš zajít víc do lesa, tam jsou krááásní křemeňáci a praváci s talířem jako dlaň.“

Potkaly se u maličké a travou zarostlé autobusové zastávky. Věděly už z mailové korespondence, že budou tři, svá jména ani tváře ovšem neznaly. Když se tu ale takhle setkaly s bágly na zádech, neměly po-

chyb. Jen ony tři vystoupily z rozkodrcaného autobusu u zastávky Josefov. Pozdravily se spíše očima, na slovní kontakt jim chybělo sebevědomí. Nebo to tak aspoň vypadalo.

Když se vydaly po zaprášené silničce s pláňky v ruce směrem ke mlýnu, osmělila se nejmladší z nich. Černovláska Ria.

„Taky jdete k paní scénáristce Maxové, vidíte?“

Dámy souhlasně pokývly hlavou a pak si vyměnily i stisky rukou. Plachá Helenka ucukla pokaždé pohledem, když se představovala, hřmotná Alžběta zase všem svírala ruku jako ve svěráku. Až to zabořilo. Když si pak Ria svou dlaň prohlédla, měla z ní bílou, jakoby odkrvenou a neživou rybí ploutvičku. Alžběta se svým metrem devadesát a robustní, humpoláckou postavou brzy převzala velení a vedla je podle mapky lesní cestou podél potoka k cíli. Scenáristka jim psala, že zhruba třicet metrů od aleje topolů uvidí staré stavení a teprve pár desítek metrů za ním menší mlýn. To přídatné jméno ale vůbec nevystihovalo krásnou kamennou stavbu s dřevěnými mlýnskými lopatami, která se jim vyloupila před očima. Dvůr, osazený popínavými růžemi, ohromoval svou jemnou a voňavou krásou. Všechno tu působilo přirozeně a zeleně: staré a mechem obrostlé chodníčky, letité keramické květináče s muškáty, dokonce i starý dvoukolák tu zarůstal břechtanem, který se po něm plazil. Jen bazén v rohu toho dvora sem jaksi nezapadal, vypadal stejně nepatřičně jako plastová kostka

z Lega mezi dřevěnou dětskou stavebnicí. Neladil, ale působil lákavě. Zvlášť v tom vedru.

Zatímco Helenka se belhala po dvoře a Alžběta už halasně tloukla na dveře stavení, Ria se vysvlékla do kalhotek a ladnou šipkou rozrazila hladinu. Tuhle chladivou vzpruhu už opravdu potřebovala.

Leona Maxová měla v hlavě plán. Úžasný. Tajila ho před konkurencí a také před médii, která ji někdy až nevkusně pronásledovala. Nikdy nerozuměla tomu, proč by měla scénáristka někoho zajímat, a nevěřicně kroutila hlavou, když se novináři oháněli zaklínadlem *naše čtenáře by zajímalo...* Poslední dobou plnila první stránky novin skoro jako Iveta Bartošová. Sama sebe se vždycky ptala: copak někoho zajímám? Já? Ženská, která vymýšlí filmové příběhy? Je to přeci kdosi za oponou, napíše scénář, vdechne mu život a pak ho pošle po vodě pryč, ať se s ním trápí ostatní. Herci, režiséři, kameramani, kostymérky a maskérky, paní s klapkou, lidi z píár oddělení i kritici.

Novináři ji ale obvykle pronásledovali pokaždé, když se objevila ve společnosti. Vysloužila si od nich, pro podobnost s poslední egyptskou královnou, přezdívku *Kleopatra*. Jenže tohle jméno jí přisoudili spíš jako surovou návnadu než jako milou lichotku

nebo poklonu. Vadilo jí, jak jí neustále předhazují nějaké avantýry s muži nebo prisuzují lesbickou orientaci. Copak je něco divného na tom, že ženská po čtyřicítce žije jen s mámou a kocourem? Čím je tak provokuje? Zajímá se snad *ona* o jejich životy? S kým večer souloží, kam jedou na dovolenou, kolik mají dětí a komu zahýbají? I mámě vadilo, že jim tak lezou do soukromí, a občas pofňukávala, když si v bulváru přečetla, že scénáristka Leona Maxová zvaná Kleopatra miluje mladé ženy nebo naopak staré muže, že je vegetariánka, skrytá rasistka, paranoička, zhulená alkoholička, frigidní volnomyšlenkářka, namyšlená kreatura, bláznivá ochránkyně zvířat nebo bezcitná kariéristka.

Nic z toho nebyla pravda. A kdo ji znal, ten to věděl.

Jenže tyhle tři ženy, které naproti ní seděly a žmoulaly v puse jejich první společnou snídani, o ní nevěděly nic. Respektive jen to, co jim naservírovala média – takže jakýsi zkreslený a nepravdivý patvar, který neměl s Leoninou uměleckou duší nic společného. Přijely včera navečer a moc toho spolu nenapovídaly. Byly utahané, a tak si jen zobly něco málo z připravených talířků, ochutnaly koblihy Lojzinky Rezkové, vybalily si věci a odporoučely se do nadýchaných pruhovaných peřin, do vůně mateřídoušky, kterou Leonina matka přidávala do prádla. Prý jí to připomínalo její vesnický domov.

V osm ráno už se ženy, zahalené do županů, couřaly po mlýně. Na záchod, do koupelny... a nakonec

dorazily do kuchyně, kam je přitáhla vůně čerstvě umleté kávy a rohlíků, rozpečených v troubě. Způsobně zasedly za stůl, jedly, pily a rozpačité po sobě pokukovaly. I Leona si je měřila zúženým pohledem a skrz přivřené oči odhadovala jejich náтуры.

Nejvíc ji zaujala Ria. Ta nešla přehlédnout. Mohlo jí být něco přes dvacet a rozhodně patřila k holkám, kterým chlapi padali k nohám. Byla zajímavá a netuctová. Hezká, tmavá, snědá, modrooká, se živým výrazem ve tváři, plnými rty a postavou s ideálními mírami. Vysoká, štíhlá, s většími ňadry, úzkým pasem a naducanějšími boky. Kdysi Leona četla, že právě tohle muži na ženách zbožňují – takovéhle boky jsou pro ně symbolem plodnosti a ženské smyslůstnosti. Zkrátka „madla lásky, akorát tak na přidržení“... Ria si byla svých předností evidentně vědoma, ale nepůsobila dojmem bestie, která kosí staroušky, jimž zatemňuje rozum, vysává mozek a nakonec se zmocňuje jejich peněz.

Pak tady byla Helenka. Ženská asi tak v Leonině věku, hubeňoučká, trochu seschlá, plachá, bojácná, věčně se bázlivě otáčející ke dveřím, tak trochu mdlá a stydlivá, s nakyslým, ukřivděným obličejem.

A nakonec Alžběta. Bába jak kyrysar, něco od pětačtyřicítky nahoru, ale věk se dal těžko odhadnout, mohla mít na krku klidně i šedesátku. Břicho jí viselo nad krátkými kalhotami, oteklá lýtka šoupala o sebe, ačkoliv měla nohy spíše do x, sandály měla tak zařezané do nártů, div že ozdobné přezky

nepraskly. Nedala se jí ale upřít veselost, přirozená rozšafnost a snad i dobráctví, které jí koukalo z černých očí. A taky měla hezkou, jemnou pleť a bohaté vlasy, stažené do ohonu. Kdyby trochu zhubla z té matrónské postavy, určitě by prokoukla, napadlo Leonu. A líp by se jí dýchalo. Včera, když přišly všechny tři z autobusové zastávky, byla právě ona nejvíc splavená, upocená a rudá. Stěžovala si, že má srdce až v krku.

„Rády bychom znaly pravidla našeho pobytu tady,“ osmělila se Ria.

Má pravdu, říkala si Leona, tohle mělo zaznít z její pusy už na úvod – a místo toho tady okouním a přeměřuji si své hosty jako rybky v akváriu. Máma se asi nemýlila, když občas říkala: „Leonko, ty nežiješ, ty lítáš ve svých příbězích. Mimo sebe, za hranicí reality.“ Tak tomu bylo i teď. Tak moc přemýšlela nad svými hosty, až zapomněla na ně samotné. Vystřelila ze svého křesílka, každé dolila trochu kávy do šálku a donesla pomněnkovou cukřenku.

„Dneska si dáme oddech. Sluníčko, bazén, procházka, pohoda... Ale žádné řeči o vaší minulosti, to musí zůstat tabu. Pak bude mít každá z vás svůj den. Od rána do večera. Chci vás poznat jednotlivě, takže celý den bude ve vaší režii. Dám vám peníze na nákup, vy nám uvaříte a budete mluvit o sobě. Ostatní ženy vám mohou dávat otázky a já si budu všechno zapisovat do počítače. To víte, už mám svůj věk

a všechno si nepamatuju,“ řekla trochu odlehčeně a ženy se zasmály. A aby je trochu navnadila a uvolnila, nabídla jim, že dnes bude jejich průvodcem ona. Uvaří jim česnekovou polévku a bramboráky, k tomu přidá mřížkovou buchtu a vanilkový pudink. To bylo po pravdě řečeno taky to jediné, co uměla... O jídlo se u nich doma odjakživa starala jen matka, která byla skvělá hospodyně. Leona občas v kuchyni přicmrndávala a něco okoukala, ale většinou byla ráda, když si zvládla uvařit kávu a stačila vypnout párky těsně před prasknutím.

„Jo, a taky vám budu o sobě vyprávět. Myslím, že z těch bulvárních článků si o mně musíte myslet jen to nejhorší. Většinou na čtenáře vypadnu ze stránek jako nějaká zrůda.“

Řekla to tak trochu hořce, což její návštěvnice odradilo od toho, aby se usmály. Otázky jim to ale ze rtů nevzalo. Koneckonců jim sama nabídla, že se otevře.

Jakmile se dala do škrábání brambor, přisedla si k ní Ria. Napnula k ní zvědavé kočičí oči a uhodila první otázkou:

„Jste vážně na holky, Leono?“

Škrabka jí málem vyletěla z ruky.

„Ne!“ zakřičela. A potom ještě třikrát: „Ne, ne, ne!“ Pak se uklidnila a pokračovala: „Když už novináři nevědí, o čem by psali, začnou spekulovat. To je u nás jakoby dovoleno, napíšíou, že to řekla kolegyně nebo blízká kamarádka, popřípadě anonymní zdroj.“